آرمان ملی

روزنامه صبح ایران

شماره ۱۲۷۴

یکشنبه

۲۵ • ۰۲ • ۱۴۰۱

۱۳ شوال ۱۴۴۳

۱۵ می ۲۰۲۲

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

armanmeli.ir

رئیس جمهور:

بانک اطلاعات سلامت شهروندان کامل شود

آموزش‌های عمومی برای رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی تداوم یابد

صفحه ۲

نایب‌رئیس کمیسیون برنامه‌وبودجه‌مجلس:

کارت اعتباری و تسهیلات آنلاین مطالبه عمومی است

کارت اعتباری در شرایطی که می‌بایست بارشد نقدینگی مقابله کرد امروز به یک مطالبه عمومی تبدیل شده که باید آن را جدی گرفت

آرمان ملی: نایب‌رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: آنلاین شدن پرداخت تسهیلات بانکی به مطالبه عمومی تبدیل شده و باید آن را جدی گرفت. ...

صفحه ۱

بررسی «آرمان ملی» از وضعیت آینده بازار ارز نشان می‌دهد؛

جدال چهار متغیر برای تغییر مسیر دلار

آرمان ملی: بازار ارز در روزهای اخیر تحت تاثیر سیاست‌های یارانه‌ای دولت و همچنین تحلیل‌هایی که در زمینه مذاکرات برجامی با نوسانات زیادی همراه بوده است به گونه ایکه قیمت هر دلار آمریکا که در هفته گذشته در مرز ۲۸ هزار تومان قرار داشت با شیب نسبتا زیادی از مرز ۳۰ هزار تومان نیز عبور ....

صفحه ۴

«آرمان ملی» از چالش‌ها بر سر رشد دو یوز تازه متولد شده ایرانی گزارش می‌دهد

توله یوزها زنده می‌مانند؟

مشاور دامپزشکی سازمان نجات حیوانات: توله یوزهای ایران در زمان سزارین بدون دستکش از سوی افراد متخصص! لمس شده‌اند!

آرمان ملی: این روزها، بقا و رشد هر سانتیمتر از توله‌های یوزپلنگ ایرانی که به «ایران» شهرت دارد، بارقه‌ای از امید را در دل مردم طبیعت دوست زنده نگاه می‌دارد و هر خبری در این رابطه به ...

صفحه ۹

«آرمان ملی» آرایش سیاسی متفاوت سال پیش رو و سال آینده را گمانه زنی می‌کند:

رانده‌شده‌های سیاسی بازمی‌گردند

با توجه به تحولات سیاسی پیش رو و منتهی به انتخابات مجلس، چهره‌های سیاسی اصلاح طلب و راست میانه خود را برای حضور مجدد آماده کرده‌اند؛ اتفاقی که نشان از تغییر آرایش سیاسی -در هر دو اردوگاه اصلاح طلب و اصول گرا- دارد

صفحه ۳

سیدمحمود میرلوحی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

چاره در «تفاهم بزرگان جناح‌ها» با یکدیگر است

دولت برای حل مشکلات اقتصادی به دو راهکار کلیدی نیاز دارد؛ نخست «اجماع ملی» است و دوم این که؛ بزرگان در همه جناح‌ها -درون و خارج دولت- باهم «تفاهم» کنند و هم زبان شوند

صفحه ۳

فریدون جنیدی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

فردوسی همچنان خورشید فرهنگ و ادبیات ایران است

هنوز بعضی‌ها فکر می‌کنند فردوسی از محمود غزنوی صله گرفت!

آرمان ملی: امروز یکشنبه، ۲۵ اردیبهشت‌ماه مصادف است با روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی، خالق اثر جاودانه شاهنامه؛ اثر شگرفی که علاوه بر ارزشی محتوایی، نقش چشمگیری در حفظ و میراث‌داری فرهنگ و زبان فارسی در ادوار مختلف داشته و دارد. بنابراین؛ طبیعی است که روز فردوسی را روز شاهنامه نیز بدانیم. اما آیا این اثر ستودنی بعد از هزار سال، به جایگاه شایسته خود نزد ایرانیان رسیده است؟ دغدغه اصلی فریدون جنیدی، پژوهشگر ...

صفحه ۷

آیت‌ا... سید حسن خمینی:

جمهوری اسلامی توان حل مشکلات اقتصادی و سیاست خارجی را دارد

صفحه ۲

سخن روز

بازگشت کوپن با نام کالابرگ

نبی‌اله عشقی ثانی

تحلیلگر مسائل اجتماعی

رئیس‌جمهور محترم در مصاحبه تلویزیونی ۲۰ اردیبهشت‌ماه از تصمیم دولت برای توزیع چهار قلم کالای اساسی روغن، مرغ، لبنیات و تخم‌مرغ از طریق کالابرگ الکترونیکی ظرف دو ماه آینده خبر داد و اعلام کرد تا زمان آماده شدن سیستم توزیع کالابرگ که دوماه طول خواهد کشید به هر یک از افراد دهک‌های ۱و۲و۳ ماهانه مبلغ چهارصد هزارتومان و به پنج دهک ...

همین صفحه

یادداشت ۱

سوال‌هایی از جراحان اقتصادی

جعفر گلابی

روزنامه‌نگار

از زمان خاتمه جنگ تاکنون نه تنها اقتصاددانان که دولت‌ها با گرایش‌های متفاوت برحذف یارانه‌ها از روی کالاها هم‌نظر بوده‌اند تا قیمت‌ها راه تعادل خود را براساس عرضه و تقاضا در پیش گیرند. اما این امر ضروری مرتبا و تحت تاثیر شرایط سیاسی و اجتماعی کشور به تعویق افتاد تا بالاخره دولت آقای رئیسی ...

همین صفحه

یادداشت ۲

ضرورت تاسیس پارلمان

محمدهادی جعفرپور

حقوقدان

عمده‌ترین دلیل و ضرورت تاسیس نهادی تحت عنوان پارلمان را باید در تفاوت حکم و قانون جست‌وجو کرد. به گواه تاریخ باید اذعان کرد پیش از آنکه مورخان به نگارش تاریخ اقدام کنند به حکم ضرورت ضوابطی در قالب عرف و عادت و دستوراتی از مظاهر زور و قدرت وجود داشته که به مرور، ضوابط و عوامل مزبور در ...

همین صفحه

سیدمحمدرضا میرتاج‌الدینی:

کارت اعتباری و تسهیلات آنلاین مطالبه عمومی است

آرمان ملی: نایب‌رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: آنلاین شدن پرداخت تسهیلات بانکی به مطالبه عمومی تبدیل شده و باید آن را جدی گرفت. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمدرضا میرتاج‌الدینی، نایب‌رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بانکداری الکترونیکی و برخط شدن و غیرحضوری شدن خدمات بانکی به یکی از مطالبات مشتریان بانکی تبدیل شده است، گفت: اطلاعات بانکی اعم از تسهیلات بانکی، نوع پرداخت، شیوه پرداخت و اطلاعات تسهیلات گیرنده باید شفاف شود، در غیر این صورت نمی‌توان انتظار داشت که فساد و رانت از بین برود. وی افزود: طبق قانون هرچه لازم است باید شفاف شود و اطلاعات در معرض دید همگان قرار بگیرد. آنلاین بودن تسهیلات یکی از این راه‌هاست و کارشناسان بانکی بر همین موضوع تأکید دارند که برای شفافیت باید ابتدا تراکنش‌های بانکی شفاف شود. نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی بیان کرد: در قانون شفافیت مجلس شورای اسلامی همه این موارد قید شده است، طوری که باید تسهیلات بانکی، مجوزها و استفاده از سایر امکانات کشور شفاف شوند. میرتاج‌الدینی گفت: پرداخت آنلاین تسهیلات را باید همه بانک‌ها جدی بگیرند و باید این موضوع در دستورکار بانک مرکزی قرار داشته باشد و آن را به تمام بانک‌ها ابلاغ کند. همان‌طور که برخی از بانک‌ها افتتاح حساب غیرحضوری را انجام می‌دهند، طی کردن فرآیند پرداخت تسهیلات به صورت آنلاین هم امکان‌پذیر است و موجب تسهیل امور بانکی می‌شود. وی با بیان اینکه برخط شدن پرداخت تسهیلات بانکی در همه کشورهای پیشرفته به یک موضوع عادی تبدیل شده است، اظهار داشت: رسیدن به این هدف کار سختی نیست و قطعاً بسترهای آن هم فراهم هست و اگر هم تا به امروز به این سمت نرفته‌ایم به خاطر اینکه اهمیت زیادی به آن داده نشده و با توجه به اینکه اکنون به مطالبه جدی از سوی مردم تبدیل شده است باید به سمت تحقق آن پیش برویم.

دلیل بازداشت انریکه مورا

آرمان ملی: پلیس مرزی آلمان روز جمعه «انریکه مورا»، مقام ارشد اتحادیه اروپا را که وظیفه هماهنگی مذاکرات وین را برعهده دارد در فرودگاه فرانکفورت بازداشت کرد. او در حال سفر از تهران به بروکسل بود. پلیس آلمان علاوه بر «انریکه مورا» که گذرنامه اسپانیایی دارد، «استفان کلمنت» سفیر اتحادیه اروپا در سازمان ملل و «برونو شول»، رئیس کارگروه ایران در اتحادیه اروپا را نیز بازداشت کرد، به گفته پلیس، این بازداشت بر اساس شاخص‌های رایانه‌ای صورت گرفته و ارتباطی به خود این اشخاص نداشته است. طبق توضیحات پلیس آلمان، یکی از دلایل بازداشت آنها به مسیر پروازی‌شان مربوط بوده است. پایگاه خبری- تحلیلی پولیتیکو نوشته یک دلیل که در میان مقام‌های اتحادیه اروپا مطرح می‌شود این است که این سه دیپلمات به دلیل تغییر برنامه‌هایشان در تهران مجبور شده‌اند چندین بار بلیت سفرشان به اروپا را عوض کنند و همین موضوع احتمالاً باعث ارسال اتوماتیک هشدار برای پلیس مرزی شده و پلیس هم توجهی به هویت مسافران نکرده است.

سوال‌هایی از جراحان اقتصادی

جعفر گلابی

روزنامه‌نگار

از زمان خاتمه جنگ تاکنون نه تنها اقتصاددانان که دولت‌ها با گرایش‌های متفاوت برحذف یارانه‌ها از روی کالاها هم‌نظر بوده‌اند تا قیمت‌ها راه تعادل خود را براساس عرضه و تقاضا در پیش گیرند. اما این امر ضروری مرتبا و تحت تاثیر شرایط سیاسی و اجتماعی کشور به تعویق افتاد تا بالاخره دولت آقای رئیسی وارد این کارزار شد تا در نهایت از تنگناهای سخت اقتصادی کم کند. اکنون دو سوال مهم و سرنوشت‌ساز مطرح است که اولا آیا زمان مناسبی برای این عمل که تعبیر جراحی اقتصادی از آن می‌شود انتخاب شده است و دوم اینکه آیا این سیاستی موفق خواهد بود و خواهد توانست نظام تعادل مطلوب در اقتصاد را ایجاد کند و انواع نابسامانی‌ها که فشار اصلیش متوجه مردم است را کمتر کند؟ در پاسخ به سوال اول ظاهرا بیش از آنکه معایب گسترده اقتصاد دولتی مملو از انواع رانت‌ها و هرز رفتن منابع و ازدیاد مفاسد اقتصادی مد نظر باشد فشار روزافزون هزینه‌های مختلف، تصمیم گیران را به این نتیجه رسانده که دیگر امکان تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی وجود ندارد و باید هرچه زودتر آن را اصلاح کنند! دراین صورت سوال دوم هم پاسخ خود را پیدا می‌کند که احتمالا امکانی برای یافتن زمان مناسب علمی وکارشناسانه‌تر برای این منظور وجود نداشته است. به تعبیری اگر طی ۳۵ سال گذشته دولت‌ها شرایط و زمان مناسبی برای این جراحی اقتصادی پیدا نکرده‌اند به شدت نگران عوارض آن بوده‌اند. پس از جنگ جهانی دوم بسیاری از کشورها برای عبور از اقتصادهای دولتی و آزاد ساختن بازار بعضا سال‌ها مقدمات کار را فراهم کردند و آرام و با احتیاط و ضمن انواع تمهیدات در بهترین زمان ممکن چتر حمایتی خویش روی اقشار مختلف جامعه را برداشتند. اگر فقط برای همین جراحی بزرگ برجام را به نتیجه می‌رساندند کاری لازم و به غایت عقلایی و دوراندیشانه کرده بودند. افزایش قیمت بنزین نشان داد که دست دولت‌ها برای انجام این جراحی‌ها هرچند ضروری باز نیست. متاسفانه ما از اقتصاد سالم و شفافی برخوردار نیستیم و مجموع عوامل اجتماعی و عرفی و انواع حساسیت‌های درست و نادرست و حضور دست‌های پیدا و پنهان و پیش‌بینی ناپذیر بودن رفتار بخشی از مردم نتایج هرکار اقتصادی را با ابهام روبه‌رو می‌کند. عوامل موثر بر بازار ایران بقدری زیاد و آکنده از روابط پیچیده هستند که برخی از اقتصاددانان از انطباق قواعد پذیرفته شده علمی بر اقتصاد ایران طفره می‌روند! با چنین مقدماتی اقتدار اقتصادی دولت و نه قدرت سیاسی او برای این منظور وکاهش عوارض احتمالی آزادسازی اقتصادی نیازی مبرم و ضروری بود. مهمتر از خزانه‌ای پر و پیمان و روابط بدون تشنج وخصوصا داشتن حامیان یا دوستان قوی اقتصادی که برای این امر مورد احتیاج است. با همه مقدمات گفته شده و ابهام‌ها وپیچیدگی‌ها اینکه مدیریت کنونی بتوانند از پس این کار مهم برآیند خود موضوع مستقلی است که امیدواریم متولیان کشور روی آن فکر کرده باشند. در هرصورت حتی اگر همه امور به‌خوبی پیش رود تردیدی نیست که فشار اصلی این برنامه متوجه مردم است که باید جامعه هدف کمک‌های دولت باشند. در طرح یادشده تاکنون به هیچ امتیازی برای خانواده‌های زیرپوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی اشاره نشده است. افزون برآنها به نظر نمی‌رسد که جامعه ما دارای ۳ طبقه کاملا مشخص باشد که ۱۰ درصد آنها نیازی به یارانه نداشته باشند و بقیه نیازشان بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزارتومان درگردش باشد. حتی درمیان خانواده‌های زیرپوشش نهادهای امدادی بعضا تفاوت بسیار است، مثلا بعضی از خانواده‌های بهزیستی دارای ۲یا ۳فرد معلول هستند و کاملا واضح است که درشرایط سخت اقتصادی چنین خانواده‌هایی چه فشارهایی را دریافت می‌کنند. در دولت آقای روحانی انصافا خانواده‌های زیرپوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی مورد توجه قرار گرفتند که البته کاملا ضروری و حیاتی بود. اکنون هم دولت باید متوجه آسیب پذیرترین اقشار جامعه خصوصا دو قشر یادشده وخانواده‌های دیگری که زیرپوشش خیریه‌های خصوصی هستند باشد. از وجوه مهم دیگر این طرح که بازهم تا کنون پیرامون آن اشاره‌ای صورت نگرفته است جنبه‌های اخلاقی آن است. اگر برخی مسئولان در همه مراحل کمال صداقت را در پیش گیرند و در همه برخوردهای فردی و گروهی از مراجعه به ادارات مربوطه گرفته تا انتقادهای رسانه‌ای و گروهی جانب کرامت را بگیرند و انتقاد و اعتراض قانونی را حق همه بدانند مسلما در تلطیف فضا موثر است و کمکی شایسته به طرح خواهد کرد. این جراحی سخت درست مثل یک جراحی پزشکی با حداکثر بهداشت، طبیبان مختلف، پرستاران حاذق و باتجربه، تقویت همه جانبه بیمار و توجه لحظه به لحظه به همه علائم سلامت اوست.

بازگشت کوپن با نام کالابرگ

نبی‌اله عشقی ثانی

تحلیلگر مسائل اجتماعی

رئیس‌جمهور محترم در مصاحبه تلویزیونی ۲۰ اردیبهشت‌ماه از تصمیم دولت برای توزیع چهار قلم کالای اساسی روغن، مرغ، لبنیات و تخم‌مرغ از طریق کالابرگ الکترونیکی ظرف دو ماه آینده خبر داد و اعلام کرد تا زمان آماده شدن سیستم توزیع کالابرگ که دوماه طول خواهد کشید به هر یک از افراد دهک‌های ۱و۲و۳ ماهانه مبلغ سیصد هزار تومان یارانه معیشتی پرداخت می‌شود. این اقدام دولت در اجرای مصوبه مجلس انجام می‌شود که دولت را موظف کرده است در قبال حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی و برای جلوگیری از افزایش قیمت‌ها مکلف به توزیع کالابرگ کالاهای اساسی است. بنابراین قیمت این چهار قلم کالا از هم اکنون به صورت رسمی افزایش پیدا کرده است و فروشندگان این کالاها مجاز هستند قیمت کالاهای مذکور را تا سقف قیمت اعلام شده افزایش دهند برای نمونه قیمت مرغ که تا کنون با نرخ مصوب کیلویی حدود ۳۰هزار تومان در میادین عرضه می‌شد منبعد به قیمت ۵۷هزار تومان به فروش می‌رسد. با عنایت به تبعات عرضه ارز ۴۲۰۰ تومانی که گفته شده موجب سوءاستفاده‌های کلان شده و برخی از واردکنندگان هم که ارز مذکور را دریافت کرده‌اند هیچ کالایی وارد کشور نکرده‌اند و یا از آن ارزها برای ورود کالاهای دیگر استفاده کرده‌اند و از این طریق میلیاردها دلار سوءاستفاده شده است. باید گفت مصوبه مجلس و اقدام دولت در جهت حفظ منافع عامه مردم انجام شده و جای تشکر دارد. اما دو سوال قابل طرح است یکی آنکه چرا ما نمی‌توانیم سیستمی را طراحی و اجرا کنیم که بتواند جلوی این قبیل سوءاستفاده‌ها را بگیرد؟ سوال دیگر این است کسانی که ارز ترجیحی که متعلق به همه مردم است را گرفته و با آن در جهت منافع شخصی خود بهره‌برداری کرده‌اند اینها خائن به مردم و کشور هستند اگر اینها را به‌عنوان خائن مجازات می‌کردیم، درس عبرتی می‌شد و دیگر کسی جرات نمی‌کرد با نیازهای اساسی عامه مردم این گونه برخورد کند. موضوع دیگری که از سوی مردم مطرح است این پرسش است که میزان یارانه معیشتی اختصاص داده شده و ارزش کالابرگ‌های الکترونیکی که بعدا توزیع می‌شود به چه میزان با قیمت‌هایی که اعلام می‌شود و نیازهای مردم به این اجناس همخوانی دارد؟ نکته دیگر آنکه دهک‌هایی هم که تاکنون از دریافت یارانه برخوردار نشده بودند و مشمول طرح توزیع کالابرگ هم نمی‌شوند اکنون بار دیگر از مسئولان این سوال را می‌پرسند که بر اساس کدام شاخص و مبنایی در مورد آنان تصمیم‌گیری می‌شود که نیازمند پاسخگویی و توضیح متولیان آن است. اما مطلب مهمی که باعث نگرانی مردم و دغدغه کارشناسان اقتصادی و اجتماعی است و تجربه‌های گذشته نیز تأییدکننده آن است، موضوع افزایش قیمت این چند قلم کالا و تاثیر آن بر افزایش احتمالی دیگر کالاها در بازار است چنانکه در همین مدت کوتاه قیمت ارز و سکه در بازار جهش پیدا کرده است. از آنجا که تامین رفاه عمومی مردم از اصلی‌ترین وظایف دولت‌هاست و انجام هر اقدام اقتصادی نیازمند یک پیوست اجتماعی است تا از تکانش‌هایی که عموم مردم به‌خصوص طبقات فرودست جامعه را تحت تاثیر قرار می‌دهد جلوگیری کند لذا انتظار می‌رود موضوع نظارت بر اجرای صحیح این مصوبه در دستور کار دولت قرار گیرد و به صورت مستمر و پیوسته اطلاع‌رسانی لازم انجام پذیرد و هرجا لازم بود تدابیر ضروری را به اجرا گذارد تا مردم از اجرای سیستم جدید توزیع کالابرگ احساس آرامش کنند.

ضرورت تاسیس پارلمان

محمدهادی جعفرپور

حقوقدان

عمده‌ترین دلیل و ضرورت تاسیس نهادی تحت عنوان پارلمان را باید در تفاوت حکم و قانون جست‌وجو کرد. به گواه تاریخ باید اذعان کرد پیش از آنکه مورخان به نگارش تاریخ اقدام کنند به حکم ضرورت ضوابطی در قالب عرف و عادت و دستوراتی از مظاهر زور و قدرت وجود داشته که به مرور، ضوابط و عوامل مزبور در قالب قانون در آمده، اما تعالی و پیشرفت آن به اندازه‌ای کند و تدریجی بوده که مورد توجه کمتر مورخی آنگونه که باید و شاید قرار گرفته است. قانون اصولاً جلوه‌ای است از فرهنگ هر قوم، در هر یک از اقوام رفتار افراد طایفه باید بر موازین و قواعد معینی منطبق می‌شد که آداب و رسوم مورد پذیرش آن قوم بوده است از خصایص زندگی اجتماعی بشر آن است که در اوضاع و احوال معینی راه و روش اکثریت جامعه که از آن به حجیت عقلا یاد می‌کنند برای دیگران نوعی تکلیف ایجاد می‌کند از این منظر قانون را برگرفته از راه و رسم مردم وعادت اجتماعی می‌دانیم. تنها فرق اساسی و قابل توجه قانون با عرف (آداب و رسوم) در کیفیت ضمانت اجرا و نوع واکنش و عکس‌العملی است که مقامات صلاحیت‌دار کشور در برابر نقض قانون به وسیله مجازات و اشکال دیگر برای حفظ نظم در جامعه اعمال می‌کنند. باید در نظر داشت که در جوامع ابتدایی برای قطع و فصل اختلافات آنچه فصل‌الخطاب و ملاک قابل احترام اعضای جامعه بوده در قالب حکم شناخته می‌شد، حکمِ رئیس طایفه و قبیله همان اعتبار و ضمانتِ اجرایی را داشت که امروز قانون دارد با این تفاوت که در آن روزگاران حکم صادره مبتنی بر عادات و رسوم طایفه بنا به مقتضیات مکانی- زمانی انشاء می‌شد اما امروز بنا به قانون حکم صادر می‌شود. با این فرض که نهاد حقوق از جمله دستاوردهای تشکیل خانواده به عنوان اولین گام در پیدایش جامعه مدنی است، گفته می‌شود که از آغازین روزهای شکل‌گیری روابط افراد بشر که زمینه تاسیس نهاد جامعه پی‌ریزی شده، ضرورت ایجاد حکومت و قانون نیز در ذات روابط بشر نهفته بوده به عبارتی این فرضیه مبتنی بر این ذهنیت است که چون حقوق دارای جنبه الزام و ضمانت اجرای بیرونی است (برخلاف اخلاق که بیشتر ضمانت اجرای درونی- وجدانی دارد) تا نهادی به عنوان حکومت با وظایف مشخص تعریف نشده، تصور مکانیزمی در قالب حقوق که روابط افراد را تنظیم وبر آن نظارت کند معنا پیدا نمی‌کند. لذا حقوق و حکومت از منظر الزام و اجرا لازم و ملزوم هم تصور می‌شوند. حقوق قواعد لازم الاجرا را تعریف و حکومت ابزار الزام رعایت این قواعد را معرفی می‌کند. در معرفی دلیل و مستند نقش حکومت در شکل گیری حقوق- قانون می‌توان به این موضوع اشاره کرد که نخستین کسانی که در دوران باستان وظیفه داوری را به عهده داشتند پادشاهان، دانایان و فرزانگان بودند که به اتکای قدرت و به اقتضای مقام اجتماعی و فضای علمی و اخلاقی که حکومت به آن رسمیت داده بود به حل و فصل مناقشات می‌پرداختند و عامه مردم با رضایت خاطر و با اعتماد در مقام صلح‌جویی و فصل خصومت، دعاوی خود را به داوری نزد آنها می‌بردند و با علاقه و احترام خاص احکام ایشان را اجرا می‌کردند. احکام آن روزها را می‌توان زمینه‌ساز شکل‌گیری مسیر تحقق عدالت در عصر حاضر دانست، به عبارتی می‌توان گفت نخستین درسی که از ازمنه ماضی تا به امروز در علم حقوق مدرن مطرح بوده اجرای عدالت از طریق احکام صادره است. هرچند که تحولات اجتماعی سبب تغییر در تعریف این خواست مشترک بشر شده است اما در ادوار مختلف هدف از اعمال مجازات در ادامه وضع قانون اجرای عدالت بوده است ولو آنکه آنچه در ادوار گذشته رخ می‌داده در نظر مردم امروز خارج از تعریف عدالت باشد. مثلاً اسکیموها قتل نوزاد و بیمار و سالخورده علیل را توسط نزدیکان جایز می‌دانستند. شاید بهترین مصداقی که کفایت جاری کردن حکم در دوران ماضی و ضرورت تاسیس قانون در جامعه امروز بشر را توجیه می‌کند، شناسایی عناوین مجرمانه آن دوران با انواع بزه در شرایط فعلی است. در ازمنه قدیم یکی از عناوینی که مورد توجه نبوده دزدی است زیرا مردم در آن روزگار در شرایط ساده‌تری زندگی می‌کردند و عنوان منابع موجود اقتصادی برای آنها آزاد و در دسترس همه قرار داشته است لذا معنای مالکیت به شکل امروز مصداق نداشته تا مال دیگری و ربودن مال دیگری به عنوان یک رفتار مجرمانه مصداق یابد. زمانی که نیازهای ابتدایی بشر در دایره محدود تامین خوراک و پوشاک تعریف و این دو نیاز اساسی از راه شکار تأمین می‌شده بحث و چالش‌های حقوق خصوصی مانند قراردادها و... اساسا قابلیت طرح نداشته، جزیی از حقوق خصوصی امروز مربوط به روابط خانوادگی را نیز بیشتر در قالب جرائم از قبیل زنا کیفر می‌کردند لذا همین که افراد جامعه می‌دانستند که چه رفتاری مستحق چه حکمی است قاعده‌ای اثرگذار بوده. اما زمانی که بشر به کشاورزی و دامپروری اشتغال می‌یابد، در نتیجه همین روابط مسئله سرمایه و قرض و دین و تصرف در مال غیر در مراحل بعدی پیش آمده، همین گسترش روابط سبب اختلاف و مرافعه شده بشر به ضرورت نهادی تحت عناوینی چون عهد و پیمان و قرارداد می‌رسد. به عبارتی به موازات تنوع نیازهای بشر، توقع جامعه انسانی از حاکمان از دایره محدود حکمرانی مطلق خارج، وضع قاعده و ایجاد نظم به منزله مطالبه اصلی افراد جامعه از حاکمان، مسیر وضع قانون را هموار کرد.

ادامه صفحه ۲